

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/345/2020
Identifikačné číslo spisu: 7215235402
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7215235402.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky spore žalobcu A. V. B., bývajúceho v Č., S. XX, zastúpeného JUDr. Jozefom Adamovským, advokátom v Košiciach, Žiškova 6, proti žalovanej U. S. Steel Košice, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Vstupný areál U. S. Steel, IČO: 36 199 222, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17 Cpr 3/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. júna 2020 sp. zn. 11 CoPr 3/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. septembra 2018 č. k. 17 Cpr 3/2015 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal určenia, že výpoveď mu daná žalovanou 11. augusta 2015 a doručená mu 13. augusta 2015 je neplatná a pracovný pomer žalobcu u žalovanej trvá; rozhodol tiež o nároku na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 47 ods. 1 písm. b/, § 81 písm. c/ a e/, § 82 písm. e/, § 84 ods. 1 až 4, § 61 ods. 2, § 63 ods. 1 písm. e/, ods. 4, 6, § 74, § 77 Zákonníka práce, bod 3 písm. a/, 3.1 písm. c/, q/, s/, t/, u/, 3.2 písm. n/ Pracovného poriadku žalovanej, Kódex etického správania žalovanej Princíp 4 Dary a pohostenia, bod 3.1, bod 1.1, 4.2, 4.3, 4.4, 6.2, 6.4 Princípov PRIN/09 Dary a pohostenia mal za preukázané, že žalobca nepochybne porušil pracovnú disciplínu spôsobom a v rozsahu, ako mu to zamestnávateľ vytkol v listine „Skončenie pracovného pomeru výpoveďou z 11. augusta 2015“ a vychádzajúc z konkrétnych okolností veci toto porušenie kvalifikoval ako závažné, pretože žalobca od výhradného obchodného partnera zamestnávateľa spoločnosti BEMACO prijal a bezodplatne užíval mobilný telefón zn. Apple iPhone, vrátane SIM karty a využíval služby poskytované mobilným operátom, ktorých hodnota nepochybne presiahla sumu 75,- eur za obdobie posledného roka a žalobca si taktiež zapožičal od spoločnosti BEMACO osobné motorové vozidlo VW Multivan na súkromný účel - cestu do Španielska na dobu 10 dní od 15. augusta 2014 do 28. augusta 2014 (aj keď uhradil náklady na pohonné hmoty a diaľničné poplatky), pričom hodnota prenájmu vozidla na 10 dní

nepochybne presiahla sumu 75,- eur. Uvedené konanie žalobcu bolo podľa názoru súdu prvej inštancie nepochybne v rozpore s ustanoveniami povinností zamestnanca a vedúceho zamestnanca v zmysle Zákonníka práce, ako aj v rozpore s internými predpismi žalovanej, pretože žalobca tak konal bez predchádzajúceho schválenia zamestnávateľom, pričom žalobca v rámci interného šetrenia vykonávaného žalovanou ohľadne uvedeného spočiatku neposkytol korektné informácie. Ohľadne skutočnosti, že žalobca mal motorové vozidlo a mobilný telefón zapožičané od spoločnosti BEMACO, spol. s r.o., ktorá existuje od roku 2002, a nie od spoločnosti BEMACO SK, a.s., ktorá existuje až od roku 2013 a v súčasnosti je dodávateľom žalovanej, súd prvej inštancie konštatoval, že sa nepochybne jedná o dva samostatné subjekty, ktoré následne po sebe boli obchodnými partnermi žalovanej, avšak za dôležitý považoval ten fakt, že k odovzdaniu mobilného telefónu spolu so SIM kartou a k zapožičaniu motorového vozidla došlo prostredníctvom osoby, ktorá bola v čase odovzdania mobilu a zapožičania vozidla štatutárnym orgánom v oboch spoločnostiach. Nadôvažok súd mal za preukázané, že spoločnosť BEMACO SK, a.s. preberala práva a povinnosti spoločnosti BEMACO, spol. s r.o. s tým, že spoločnosť BEMACO, spol. s r.o. ešte existuje len z dôvodu prebiehajúcich dlhodobých zmlúv. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca vedome a zavinene porušil pracovné povinnosti vyplývajúce mu z interných predpisov žalovanej a aj Zákonníka práce, pričom bol s týmito internými predpismi preukázateľne oboznámený. Súd dodal, že žalobca pracovnú disciplínu porušoval dlhodobo a permanentne, pretože od 19. augusta 2010 bez predchádzajúceho schválenia bezodplatne užíval telefón vrátane SIM karty na súkromné účely, pričom v priebehu roka 2010 až 2015 bol opakovane oboznamovaný s internými predpismi žalovanej v rámci programu dodržiavania internej a externej legislatívy, etiky a dodržiavania princípov USSK. Aj napriek takémuto pravidelnému zdôrazňovaniu interných pravidiel v mesiaci august 2014 opätovne, bez predchádzajúceho schválenia, si vypožičal osobné motorové vozidlo na súkromné účely od obchodného partnera žalovanej. Podľa úvahy súdu prvej inštancie bolo porušenie pracovnej disciplíny o to viac závažnejšie, pretože žalobca bol v pozícii vedúceho zamestnanca, ktorý by mal byť pre ostatných zamestnancov garantom a vzorom. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. júna 2020 sp. zn. 11 CoPr 3/2019 I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil; II. stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 61 ods. 2 druhá veta, § 63 ods. 1 písm. e/, § 63 ods. 4 Zákonníka práce sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie, na ktoré poukázal. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôraznil, pokiaľ dôvod výpovede spočíva v dlhodobom porušovaní pracovnej disciplíny rovnakým spôsobom (ako to je v tejto veci bezplatným používaním mobilného telefónu a SIM karty s koncovým číslom 26 a 27), tak dvojmesačná subjektívna lehota neskončí skôr než po uplynutí dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po poslednom takomto porušení pracovnej disciplíny a rovnako tak ani ročná objektívna lehota neskončí skôr než po uplynutí jedného roka odo dňa nasledujúceho po poslednom takomto porušení pracovnej disciplíny. Pokiaľ tvrdené porušovanie pracovnej disciplíny žalobcom trvalo od 19. augusta 2010, kedy mu bol odovzdaný mobilný telefón a aktivovaná SIM karta, ktorý mohol využívať bezodplatne až do času prešetrovania porušenia pracovnej disciplíny v r. 2015, potom ročná objektívna lehota na danie výpovede žalobcovi začala plynúť najneskôr v deň nasledujúci po tom, čo mobilný telefón a SIM kartu prestal žalobca užívať. Ako ďalej odvolací súd uviedol, minimálne za hovory a iné služby uskutočnené žalobcom z tejto SIM karty s koncovým číslom 26 (žalobcovi bola súčasne bezplatne poskytnutá aj ďalšia SIM karta s koncovým číslom 27, ktorú používala jeho manželka) od r. 2010 do r. 2015 platila s tichým súhlasom žalobcu spoločnosť BEMACO, spol. s r.o. obchodne prepojená s jeho zamestnávateľom, ktorý o tom nemal vedomosť. Motorové vozidlo VW Multivan si žalobca požičal, ako sám uviedol, v auguste 2014 v rámci dovolenky do zahraničia, ktorú čerpal od 15. augusta 2014 do 28. augusta 2014. Výpoveď bola žalobcovi doručená 13. augusta 2015, preto pri oboch vytýkaných porušeníach pracovnej disciplíny bola dodržaná ročná objektívna lehota na danie výpovede. Ako odvolací súd zdôraznil, žalobca bol o všetkých povinnostiach, ktorých nedodržanie mu bolo vytknuté v skončení pracovného pomeru výpoveďou preukázateľne oboznámený, preto z jeho strany nemohlo dôjsť k porušeniu pracovnej disciplíny nevedomky. V okolnostiach konkrétnej veci, keď

zamestnávateľ striktno stanovil interné pravidlá, určujúce, kedy prijatie daru alebo benefitu je porušením pracovnej disciplíny, ich dodržiavanie takisto striktno vyžadoval a kontroloval (došlo k rozviazaniu pracovného pomeru z tohto dôvodu s niekoľkými inými zamestnancami), nešlo o exces len v prípade žalobcu, žalobca bol vo vedúcej pozícii, k porušeniu pracovnej disciplíny popísaným spôsobom dochádzalo dlhodobo, viacerými spôsobmi (užívanie mobilného telefónu a SIM karty a požičanie vozidla) a vedome napriek riadnemu oboznámeniu sa s internými pravidlami zamestnávateľa, odvolací súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu pracovnej disciplíny žalobcom takej intenzity, ktoré treba považovať za závažné. Záverom odvolací súd dodal, pokiaľ ide o spoločnosti BEMACO, podstatným bolo, že tieto boli jednoznačne personálne prepojené cez osobu A. F. (konateľ BEMACO, spol. s r.o. a predseda predstavenstva BEMACO SK, a.s.), ktorého žalobca poznal z obchodného styku, tento mu požičal firemné motorové vozidlo a odovzdal firemný telefón na súkromné účely. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 225 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Namietal nesprávne zistenie skutkového stavu súdmi nižších inštancií, ktoré, napriek tomu, že predmetný mobilný telefón a motorové vozidlo žalobca prijal od spoločnosti BEMACO, spol. s r.o. a nie od spoločnosti BEMACO SK, a.s., ktorá bola v čase výpovede obchodným partnerom žalovanej, konštatovali personálne prepojenie týchto dvoch spoločností A. F., ktorý žalobcovi odovzdal mobilný telefón a zapožičal vozidlo. V tejto súvislosti zdôraznil, že spoločnosť BEMACO SK, a.s. nie je právnym nástupcom spoločnosti BEMACO, spol. s r.o., preto ani nemohla zapožičať motorové vozidlo patriace spoločnosti BEMACO, spol. s r.o. žalobcovi. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd svojvoľne rozšíril zákaz prijímania darov od obchodného partnera žalovanej aj na tretie subjekty, ktoré sú s dodávateľmi žalovanej personálne prepojené, čo je v rozpore s interným predpisom žalovanej. Dovolateľ nesúhlasil s konštatovaním odvolacieho súdu ohľadne dodržania objektívnej lehoty na danie výpovede podľa § 63 ods. 4 Zákonníka práce, pretože spoločnosť BEMACO, spol. s r.o. už takmer rok a pol pred doručením výpovede nebola obchodným partnerom žalovanej. Dovolateľ zároveň rozhodnutiu odvolacieho súdu vytýkal, že spočíva v nesprávnom právnom posúdení, že žalobca závažne porušil pracovnú disciplínu a v právne významnom období, a preto bol pracovný pomer ukončený platne. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu dôvodil s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 1299/2010 v otázke rozšírenia výpovedného dôvodu. V ďalšom dovolateľ podrobne rozobral skutkový stav veci a vyslovil polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie, prípadne jeho žalobe vyhovieť.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že z pohľadu jej interných predpisov v oblasti prijímania darov je zakázané prijímanie darov bez predchádzajúceho schválenia priamym nadriadeným, a to bez ohľadu na to, o čí majetok ide, t. j. nie je rozhodujúce, či je darom napr. vec vo vlastníctve právnickej osoby, ktorej štatutárny zástupca takýto dar poskytuje, resp. či ide o súkromný dar vo vlastníctve tohto štatutárneho zástupcu. Z týchto dôvodov navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal nesprávne zistený skutkový stav, odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím

bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že dôvod výpovede danej žalobcovi zo strany žalovanej je platný, pretože žalobca dlhodobo a závažným spôsobom porušoval pracovnú disciplínu tým, že od 19. augusta 2010 bezplatne využíval mobilný telefón a SIM kartu, ktoré mu boli odovzdané konateľom spoločnosti BEMACO, spol. s r.o., a zároveň mu bolo týmto konateľom zapožičané osobné motorové vozidlo, ktoré využil počas čerpanej dovolenky od 15. augusta 2014 do 28. augusta 2014, a to všetko v rozpore s internými predpismi svojho zamestnávateľa, ktorý prijatie darov zamestnancami v hodnote nad 75,- eur od svojich obchodných partnerov podmieňoval schválením. Zároveň je zrejmé, že pri oboch vytýkaných porušeníach pracovnej disciplíny bola dodržaná ročná objektívna lehota na danie výpovede, ktorá bola žalobcovi doručená 13. augusta 2015, pretože požičané motorové vozidlo užíval žalobca počas čerpanej dovolenky od 15. augusta 2014 do 28. augusta 2014 a mobilný telefón od r. 2010 do r. 2015 platila s tichým súhlasom žalobcu spoločnosť BEMACO, spol. s r.o. obchodne prepojená s jeho zamestnávateľom, ktorý o tom nemal vedomosť. V neposlednom rade odvolací súd objasnil aj úvahy, ktoré ho viedli k ustáleniu prepojenia bývalého obchodného partnera so súčasným obchodným partnerom žalovanej, a to prostredníctvom A. F. (konateľ BEMACO, spol. s r.o. a predseda predstavenstva BEMACO SK, a.s.), ktorého žalobca poznal z obchodného styku, tento mu požičal firemné motorové vozidlo a odovzdal firemný telefón na súkromné účely. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných

dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

20. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

21. Podľa názoru žalobcu je jeho dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v otázke nesprávneho právneho posúdenia toho, že žalobca závažne porušil pracovnú disciplínu a v právne významnom období, a preto bol pracovný pomer ukončený platne. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu dôvodil s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 1299/2010.

22. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“.

23. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk

vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

24. Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 1299/2010, na ktoré dovolateľ poukazuje vo svojom dovolaní. V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedeného súdu. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmto súdom, nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo 204/2018).

25. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

26. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

27. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

28. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t.j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu daná právna otázka ešte vyriešená nebola, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

29. Z obsahu dovolania žalobcu odôvodneného § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP je zrejmé, že žalobca zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnú otázku, na riešenie, ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutie, stanovisko, judikát najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu) od záverov, ktorého sa odvolací súd odklonil, ani nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Uviedol len nesúhlas s konštatovaním odvolacieho súdu ohľadne dodržania objektívnej lehoty na danie výpovede podľa § 63 ods. 4 Zákonníka práce a zároveň nesúhlas s posúdením platnosti skončenia pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny. V čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. akú právnú otázku je potrebné vyriešiť, dovolateľ neuviedol. Žalobca týmto argumentom vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalobcu o nesprávnosti skutkových záverov odvolacieho súdu je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

30. Dôvodom pre odmietnutie dovolania je skutočnosť, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ zastúpený advokátom totiž označil za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, resp. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP neboli splnené, keď žalobca v dovolaní neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd vo svojich rozhodnutiach a rovnako neuviedol konkrétnu právnú otázku a neuviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny právny názor na jej riešenie. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobcom vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

31. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

32. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní, ktorej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.